

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2025. február 6.
(csütörtök)

Szepesy László

39.
MINDENT FELÜLMÚLÓ VÁLTOZÁS ISTENNEL TALÁLKOZNI (3. rész)

Énekek: 203, 119,1-4

Alapige: Ámós 5,6-7.10-15

„Keressétek az Urat, és éltek, különben reátör, mint a tűz, a József házára, és megemészti Béth-Elt, és nem lesz, aki megoltsa. Akik ürömmé változtatják az ítéletet, és az igazságot földre tiporják.

Gyűlölik azt, aki feddőzik a kapuban, és utálják azt, aki feddhetetlenül beszél. Annak okáért, mivelhogy tiportátok a szegényt és gabona ajándékot vesztek tőle: bár faragott kőből építetek házakat, de nem lakoztok azokban; bár gyönyörűséges szőlőket plántáltok, de nem isztok azoknak borából. Mert tudom, hogy sok a ti bűnötök, és nagyok a ti vétkeitek! Igazak nyomorgatói, váltságdíjszedők vagytok; és elnyomják a szegényeket a kapuban! Azért hallgat az eszes ebben az időben, mert gonosz idő ez. Keressétek a jót, és ne a gonoszt, hogy éljetek, és akkor veletek lesz az Úr, a Seregek Istene, amint mondjátok. Gyűlöljétek a gonoszt és szeressétek a jót; állítsátok vissza a kapuban az igazságot; talán megkegyelmez az Úr, a Seregek Istene a József maradékinak.”

Imádkozzunk!

Hálát adunk Neked, mennyei Édesatyánk, hogy ebben a lelki énekben ismét szent Fiadat, a mi Urunkat, Krisztust hoztad elénk, és azt a boldog

reménységünket, hogy Ő mindent megtett azért, hogy megmentsen és üdvözítsen bennünket. Köszönjük, hogy elvégeztetett a váltság, hogy a kereszten is kijelentetted, és köszönjük Neked, hogy minden készen áll. Magasztalunk azért, Urunk, hogy a mindennapok során is igaz a Te igéd: életünk minden napján úgy megőrzöl bennünket, és úgy vezetsz minket, hogy végül majd a mennyei hazába érhessünk. Hisz hatalmad van erre: megőrizni bennünket kísértések, bukások, áldások és engedelmességek közepette is, és mindezt úgy, hogy valóban a Te neved dicsőíttessék, hiszen a végén mi sem mondhatunk mást, mint hívő elődeink, mikor majd célba érünk, hogy Isten műve volt ez. A Te kegyelmed, a Te szent karod volt az, amely hordozott, megtartott, vezérelt bennünket.

Köszönjük Neked, hogy a mai nap folyamán is minden eseményt úgy láthattunk és élhettünk meg, hogy közben láthattuk a Te királyi uralmadat, hisz Neked *„adatott minden hatalom mennyen és földön”*, és ezért mindenre hatással voltál, ami velünk történt. Nem véletlenségből történt, hanem a Te akaratodból, még a gonoszt és a rosszat is jóra tudod fordítani számunkra, és az áldást is azért adtad, hogy magadhoz vonjál bennünket.

Köszönjük Neked, hogy ez a ma esti alkalom is azért jöhetett létre, és azért lehetünk együtt, mert Szentlelked által idevezéreltél bennünket, összegyűjtöttél, hogy szavadra figyeljünk, akaratodat keressük, azt az utat, amelyet kijelöltél igédben, s hogy megerősödjünk a Tebeléd vetett hitben, a Te kegyelmed csodálatos voltában. Kérünk, hogy ezért használd fel ezt az alkalmat is erre, mutassad meg a Te fenségedet, hatalmadat, kegyelmedet és irgalmadat nekünk. És kérünk, hogy mi hittel hadd válaszoljunk az elhangzó igére, és ez élő hit legyen, azaz legyenek cselekedetei is, amelyek Rád mutatnak.

Így kérünk, legyen áldásod együttlételünkön, szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Ámós próféta könyve 5. fejezetének első 17 versében egy siratóéneket találunk, amelyet korábbi alkalmainkon már tanulmányoztunk. Ma utoljára fogunk ezzel az énekkel foglalkozni. Emlékeztetőül annyit hadd mondjak erről az énekről, hogy a központi gondolata a 8-9. vers, ami szerint Isten az, aki mindent megváltoztat ebben a világban. Nemcsak természeti dolgokat, hanem az emberi életeket is. Így a Vele való személyes találkozás mindennél nagyobb hatással van ránk nézve. Ez ítéletet jelent a meg nem térőknek, de szabadítást és igazi életet a Benne hívőknek. Pont ezért, hogy az ítéletet elkerülje az ember, Ámós által többször is Isten keresésére szólít fel minket ebben az énekben az Úr. Legutóbbi alkalmunkon er-

ről a keresésről volt szó, arról, hogy magát Istent, az Ő személyét kell elsősorban keresnünk, mégpedig úgy, hogy senki és semmi mást ne gondoljunk jónak, örömtelinek, boldogítónak, ami Tőle független, idegen vagy akaratával ellentétes lenne. A jót, az örömöt társítsuk az Ő személyéhez! Minden, ami Isten személyétől független, lehet, hogy ideig-óráig élvezetet nyújt, bizonyos boldogság- vagy örömérzetet ad, de igazából bűn. Tehát Isten szoros, személyes kapcsolatban akar velünk élni, amiben Ő az Úr, Ő vezet minket, parancsolhat nekünk, de Ő vigyáz is ránk, és ezért így kell Őt keresnünk, hogy lessük az Ő akaratát és parancsait is. Ezért mondta a próféta, mintegy összefoglalva a lényeget, hogy *„Keressétek a jót, és ne a gonoszt, hogy éljetek”*. Erről a keresésről még három gondolatot mond el a próféta, ezeket néznénk meg ma este.

Az első gondolat arról szól, hogy Isten kereséséhez hozzátartozik az igaz bűnbánat, amely a gonosztól, a bűntől való elfordulással, és a jóhoz, azaz Istenhez való odafordulással jár együtt. Tehát a gonosztól elfordul az ember, és odafordul Istenhez, a jóhoz. Ámós próféta számtalan bűnt leplezett le a felolvasott szakaszban Izráel életében. Szabad így fogalmazni: volt mitől Izráelnek elfordulnia. Egy bűnlistát találunk ebben az énekben. Az istentiszteletet megrontották, nem jártak Jeruzsálembe, az egyetlen helyre, amit Isten kijelölt, hogy ott áldozataikat bemutassák, hanem helyette más városokban saját maguk által kitalált helyeken imádták bálványaikat. Isten törvényeit, ítéleteit – így fogalmaz a próféta – utálták, keserűnek mondták, amelyet cselekedeteik és gondolkozásuk is tükrözött. Nem csupán nem értettek egyet Isten parancsaival, hanem keserűnek és rossznak állították azt be, szabad így mondani: még le is járatták azt más emberek előtt. A bíráskodás, az igazságszolgáltató rendszer korrupt volt, az igazság nem számított az ítélethozatalban. Azt pedig, aki szót mert emelni ez ellen a rendszer ellen, gyűlölték, utálták és próbálták elhallgattatni. A hatalmasok, befolyásosok, gazdagok a szegényebbeket kifosztották, megalázták, és azok nem remélhettek segítséget senkitől, hiszen a törvény őrei, akikhez fordulhattak volna, a bírók maguk is romlottak voltak. Ezek azok a társadalmi szintű tünetek, amelyekről általánosságban Ámós beszél, de amelyek mögött számtalan személyes bűn, babonaság és tévelygés állt. És az Úr azt mondja: ha valaki Őt keresi, akkor ezt az életet nem folytathatja tovább.

Mi volt Isten válasza ennyi bűnre? Két dolog. Egyrészt ítéletet hirdetett ellenük, ami abban állt, hogy a gonoszsággal szerzett vagyonukat nem fogják élvezni, mivel előbb-utóbb Isten el fogja venni tőlük. A felolvasott szakaszban mondja a próféta: *„bár faragott kőből építetek házakat, de nem laktok azokban; bár gyönyörűséges szőlőket plántáltok, de nem isztok azoknak borából”*. Ez egy speciális ítélet azoknak, akik másokon élősködtek. És ezt az ítéletet számtalan esetben látjuk beteljesedni manapság is.

Azok, akik mások kihasználása és kizsákmányolása által szereznek vagyont, nem tudják sokáig élvezni azt, sokféle ok miatt. Gyakran a saját lelkiségük miatt, mert maguk is annyira a gyűjtésre vannak ráhangolódva, hogy még saját szájuktól is megvonják a falatot. Nincs a gyűjtésben élvezet, mert annyira zsugoriak, hogy még magukkal szemben is szűkmarkúak. A gazdagok örökségét pedig sokszor olyanok kapják meg, akik eltékozolják, akár gyermekek, unokák vagy valamilyen rokon. Olyanok kapják, akik nem becsülik meg, nem értik, mire való az a vagyon, és hamar elköltik. Ők maguk nem tettek, nem dolgoztak semmit a hatalmas vagyon összegyűjtéséért, ezért nem tudják sem megbecsülni, sem felelősséggel kezelni azt. Olyanra is sok példát látunk, hogy a kemény, fáradságos munkával összegyűjtött vagyonnak nincs örököse, hiszen az illetőnek nem volt ideje a családra, hanem csak a munkának élt, így a gazdagság idegen kézbe fog kerülni a halála után. A lényeg: Ámós által Isten olyan ítéletet hirdet, amely napjainkban is gyakran beteljesül, hogy a törvénytelen módon gyűjtött vagyont az Úr elveszi, és nem hagyja, hogy az így szerzett gazdagságot élvezzék azok, akik szerezték azt. Ezt egyébként az Újszövetség is megerősíti, amikor Jakab levelének 5. fejezetében azt olvassuk: *„Nosza immár, ti gazdagok, sírjatok, jajgatván a ti nyomorúságaitok miatt, amelyek elkövetkeznek reátok. Gazdagságotok megrothadt, és a ruháitokat moly ette meg; Aranyotokat és ezüstötöket rozsda fogta meg, és azok rozsdája bizonyság ellenetek, és megemészti a ti testeteket, mint a tűz. Kincset gyűjtöttetek az utolsó napokban!”* És itt is ugyanúgy a meg nem adott bérekre hivatkozik az apostol, mert azokhoz szól, akik nem fizették meg eléggé a munkásaikat, és az örök kárhozatra is figyelmezteti őket, és azt a kérdést teszi fel, hogy mi a te igazi kincsed ebben az életben. A földi vagyon, vagy pedig az, amit az Úr készített számodra? Isten tehát számtalan bűnt látott Izráel életében, amit ítéletével büntetett meg. Ez az ítélet az asszír sereg hódításával be is teljesedett: valóban nem laktak ott hosszú ideig Ámós kortársai azokban a házakban, meg a szőlők borát sem itták, mert az asszír seregek feldúlták, leégették, lerombolták azokat.

Másrészt pedig Isten válasza erre a sok bűnre a megtérésre való felszólítás. Arra hívta népét, hogy Őt keressék, és térjenek meg, mert az Úr úgy döntött, hogy Izráel népéből meghagy egy maradékot, akik hinni fognak Őbenne. Őket szólítja fel az Úr, hogy tartsanak igaz bűnbánatot. Mit jelentett ez az előbb említett bűnökre nézve? Mit jelent az igaz bűnbánat? Isten azt mondja Ámósnak, hogy mindenképpen valami újnak, valami nagy életváltozásnak a kezdetét! A bűnbánat az mindig valaminek a kezdete kell, hogy legyen. Olyan változásnak, amely elsősorban a szívben zajlik le, de az ember cselekedetein és életén látszódik meg a leginkább. A belső változásról két dolgot említ a próféta. (Itt nem mond el mindent róla, a Bib-

lia más helyei beszélnek azokról.) Ezt mondja: *„Keressétek a jót, és ne a gonoszt”*, valamint azt mondja: *„Gyűlöljétek a gonoszt, és szeressétek a jót”*. Két szempontot említ tehát, az egyik, hogy mit keresünk, minek élünk, mire szánjuk oda az életünket és a mindennapjainkat; a másik pedig, hogy mit gyűlölünk, és mit szeretünk.

Az első azt mondja, hogy keressük a jót, és ne a gonoszt, ez a vágyainkra mutat rá, hogy mi az, ami felé visznek bennünket, mi az, ami lefoglalja az időnket, erőnket, figyelmünket, gondolatainkat. Minden ember keresi az örömöt, a szórakozást, a nyugalmat, a békességet, valamit, ami boldoggá teszi őt. A kérdés, amit Ámós feltesz, hogy miket keres, miben találja meg ezeket. Miket teszel, miközben ezeket keresed? Isten arra világít rá Ámós által, hogy Izráel népe a gonosz dolgok keresésében lelte élvezetét, találta meg nyugalmát és sok más egyebet. Saját vallásosságuk például elég volt számukra. Elég volt az, hogy a lelkiismeretüket megnyugtassák, hogy nekik tetsző módon mutatnak be áldozatokat különféle helyeken. Korunk embere is ezt teszi. Kreál magának valamilyen vallást, amit ő talál ki, vagy egy világnézetet (mert már vallásnak se kell nevezni), amelyben maga határozza meg az élete értelmét (már ha egyáltalán gondolkozik az élet értelméről), rendezi valahogy magában, vagy éppen semmibe veszi a halál tényét és kérdését (mert sokan ezzel se szeretnek foglalkozni). Kialakul egy nézete, és aszerint éli a mindennapjait. Nem lényeges, hogy az, amit ő gondol, vél, az megegyezzen más nézetével vagy egy egyház hitvallásával, neki ez így is megfelel, hogy csak ő látja így. Babonás dolgokban, szokásokban hisz, azok szerint cselekszik, és úgy gondolja, ezzel eleget tesz az általa elképzelt istenség iránti kötelezettségének. Keresi a világi élvezeteket, a péntek esti szórakozást, a nyaralásokat, a különféle hobbikat, keres mindig valamit, amit személy szerint jónak gondol, és nem törődik vele, hogy Isten azt jónak vagy gonosznak mondja-e. Ha valakit Isten bűnbánatra vezet el, az teljesen megváltozik ebben a dologban, hogy miben fogja megtalálni az ő örömét, nyugalmát, békességét, pihenését vagy bármi más egyebet. A régi szokásai közül sok üressé válik, nem elégítik ki. Új dolgokat, jó dolgokat kezd keresni, mert Isten afelé tereli őt, és szíve vágyait is úgy változtatja meg. Elkezd gyülekezetbe járni például, mert vágyakozik olyan emberekkel lenni, akik hasonlóan hisznek Istenben. Azelőtt ilyet nem csinált! Az nem volt fontos. Elkezd Bibliát olvasni, mert szeretné megismerni az őt megmentő Istent. Elkezd imádkozni, beszélni magában (legalábbis kívülről ez így néz ki), de közben meg tudja, hogy Istenhez szól, Ő pedig hallja őt. Ezek mind-mind új dolgok, amiket keresni kezd, amik örömöt okoznak neki. Elkezd nem a többség akarata szerint élni, a tömeget követni, hanem Isten parancsai egyre súlyosabbá, fontosabbá, mérvadóbbá válnak számára.

Ezzel párhuzamosan zajlik benne a másik változás (a bűnbánattal kapcsolatban két lelki dologról beszél Ámós, az egyik a keresés): hogy változik meg a szívében, hogy mit szeret és mit gyűlöl, hogy formálódik át az ember szíve a bűnbánat után. Ez a dolgokhoz való viszonyulásunk, ragaszkodásunk teljes átalakulását, megváltozását jelenti. Megítéljük –elsősorban – a saját életünkben – és nem a másikéban –, hogy mi a jó, és mi a gonosz Isten igéje alapján, mi az, ami Neki tetsző, és mi az, ami utálatos. És ha az ember ezt megérti, ha az igében világossá válik számára, ha meri az életét kitenni Isten igéje vizsgálatának, akkor azután törekszik, hogy ő maga is szeresse, amit Krisztus szeret, utálja azt, amit Ő is utál. Pál apostol a pénz világából vett képpel fejezi ki ezt a benne végbemenő változást, hogy mi az, ami számára szeretetteljes volt, amit szeretett, és mi az, amit elkezdett gyűlölni. Azt mondta, hogy ami korábban nyereség volt számára, rá kellett döbbennie, hogy igazából kár és szemét, megkárosította őt, az ő életét. Amit pedig addig semmire sem értékelt, lebecsült, semmit érő dolog volt számára, meglátta hit által annak páratlan gazdagságát, és ebből az következett, hogy mindent megtett, hogy megszerezze ezt a gazdagságot. A kár és szemét mindaz volt, amiért addig élt: a munka, a rang, a hírnév, az emberek megbecsülése, az emberek dicsérete, az önmagammal való elégedettség stb. Azt mondta, hogy ezek kárt okoztak neki. A nyereség, gazdagság pedig, amit Isten adott neki, Jézus Krisztus személyes ismerete, amit páratlan gazdagságnak hív. Ez a hatalmas belső változás, ami Pálban lezajlott, a Szentlélek munkája volt, és ez a bűnbánat során megy végbe az emberben Isten megismerése után, és a dolgok keresésében és szeretetében mutatkozik meg.

Ez a bennünk végbemenő változás azonban nem marad meg a gondolatok és az érzések szintjén, és ezt nagyon hangsúlyozza Ámós. Az igazi bűnbánat nem ér véget azzal, hogy elkezdek másként gondolkozni, érezni, vagy más után vágyakozni, hanem van folytatása, van következménye. Az igazi bűnbánat megmozdítja az akaratot, amely cselekvésre ösztönöz minket. Erőt ad a küzdéshez, hogy a jót akarjuk tenni. Az igazi bűnbánat az, amikor nemcsak szavakkal kérünk bocsánatot az Úrtól, és egy kicsit elszomorodunk magunkban, hanem amikor annyira fáj, amit tettünk, és annyira megutáljuk a bűnt, amit addig szerettünk, hogy visszariadunk attól, hogy újból elkövessük, megtegyük azt.

Sajnos a bűnös természetünk sokakat megtéveszt a bűnbánattal kapcsolatban. Sokakat elhitet, hogy létezik olyan bűnbánat, ami után mindent ugyanúgy folytathatunk tovább, mint korábban. Olyan bűnbánat, amely el akarja kerülni a büntetést, ezért szomorkodik, de igazi megtéréshez, tehát a jó, Isten akarata szerinti cselekvéshez nem vezet el minket. Erről a világ és Isten szerinti szomorúságról beszél Pál apostol, mikor ezt írja: *„Mert*

az Isten szerint való szomorúság üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez” – tehát az igazi szomorúság megfordítja az életedet: ez a megtérés, hogy mit keresel, és megfordítja azt, hogy mit szeretsz és mit gyűlölsz –; *„a világ szerint való szomorúság pedig halált szerez.”* – Nem változtat semmit: addig is a halálnak éltél, addig is a kárhozat felé tartottál, és azután is. – *„Mert íme ez a ti Isten szerint való megszomorodásotok milyen nagy buzgóságot keltett tibennetek”* – milyen csodálatos gyümölcs! a szomorúságot olyan rossz dolognak gondoljuk, pedig azt mondja itt Pál, ha Isten szerint szomorodsz meg, az téged akár buzgóságra is ösztönözhet – *„sőt védekezést”* – a kísértéssel szemben is –, *„sőt bosszankodást”* – ha lelepleződtünk, elbuktunk –, *„sőt félelmet, sőt kívánkozást, sőt buzgóságot, sőt bosszúállást”* (2Korinthus 7,10-11). Nincs időnk ezt a csodálatos igeverset alaposan megvizsgálni, de látjuk, hogy az igazi szomorúságnak mennyi következménye és milyen folytatása van? Nem abból áll, hogy egy imádság erejéig kicsit szégyellem magam, és bocsánatot kérek. Megtéréshez vezet, azaz engedelmességre való törekvéshez, Istenhez forduláshoz. Az igazi istenkeresés tehát olyan bűnbánattal jár együtt, amely során az ember igyekszik elkerülni, és nem keresni a gonoszt, törekszik a jóra, és gyűlölni kezdi a gonoszt a maga szívében (nem a másik embert), és mivel szereti Istent, ezért igyekszik szeretni, amit Isten szeret, a jót, Őt magát, amit Ő parancsol, amit megmutat nekünk az igében. A következmények, életváltozás nélküli bűnbánat meddő – erre szólít fel Ámós. Erre hívta fel a figyelmet keresztelő János is, aki a megbánást színlelő farizeusoknak azt mondta: *„Teremjetek hát megtéréshez illő gyümölcsöket… A fejsze pedig immár a fák gyökerére vettetett. Azért minden fa, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tűzre vettetik”* (Máté 3,8.10). Azt mondja, hogy ti itt színlelitek, hogy megtértek, de az életetek ugyanúgy folyik tovább, mint előtte. Ez képmutatás – mondja keresztelő János –, megtéréshez illő gyümölcs, következmény kell. Ugyanezt hirdette Pál apostol az Apostolok Cselekedetei 26,20 szerint, amelyben azt mondta: *„… a pogányoknak hirdettem, hogy bánják meg bűneiket, és térjenek meg az Istenhez, a megtéréshez méltó cselekedeteket cselekedvén”*. A megtérésnek vannak méltó cselekedetei, következménye. Ámós által tehát úgy hívta bűnbánatra és megtérésre Isten az Ő népét, és teszi ezt ma is, hogy Őhozzá, az Ő személyéhez ragaszkodva fejezzük be gonosz cselekedeteinket, és helyette tegyük azt, ami jó, amire Isten tanít minket az igén, a Szentíráson keresztül. Mint mondtam, az ének központi gondolata az, hogy az Úr idéz elő minden változást az ember életében, és ennek függvényében értsük meg ezt a nagy gondolatot, amit Ámós itt kifejt. Azt mondja a központi gondolata ennek az éneknek, hogy az éjszakát reggelé változtatja az Úr, a világosságot pedig sötétséggé, hatalmasokat aláz meg, és teszi erős-

ségeiket semmivé. Ugyanígy – mondja Ámós –, ha az Urat személyesen megismered, Benne hiszel, akkor téged magadat is meg fog változtatni. Régi bűneidet meg fogod gyűlölni, és meg fogod tanulni a jót szeretni, amit addig elutasítottál.

Nem azt akarod tenni, ami gonosz, hanem azt, ami Istennek tetsző. Ez küzdelmes lesz, ezt nem vonja kétségbe Ámós, de azt mondja, hogy meg fogsz változni, mert Isten a változás előidézője. Miért történik az ember életében ez a változás? Mert ez Isten terve és akarata mindazokkal, akiket Ő meg akar tartani. Meg akar minket változtatni.

Mert (és ez a második gondolata Ámósnak) amiről ma röviden beszélnünk kell: az ember istenkeresését megelőzi az, hogy Isten keresi a bűnös embert. És ezt okkal teszi: hogy megváltoztassa, hogy megújítsa őt, hogy változást hozzon életébe. A bűneset után nem az ember ment az Úrhoz, és kérte az Ő bocsánatát (hiszen nem is látta a saját bűneit), hanem Isten volt az, aki az édenkertben hűvös alkonyatkor kereste az embert, azt kiáltva: Ádám, hol vagy? (1Móz 3,8-9). Ugyanígy kereste Izráel népének maradékát is az Úr saját szolgája, Ámós által, amikor figyelmeztette őket az ítélet közeledtére és bizonyosságára, kereste őket, amikor leleplezte bűneiket, hogy egyáltalán lássák azokat, és bűnnek gondolják, ne pedig jónak. Így kereste őket Isten, amikor felszólította egyáltalán őket arra, hogy Őt keressék, az egyedüli Istent, mert maguktól ezt nem tették, mert elvesztették a Vele való kapcsolatot. Az ugyanis csak önáltatás volt részükről, hogy azt hitték: velünk az Úr – ezt mondták. Izráel népe ezt mondta, hogy mi vagyunk a kiválasztott, áldott nép, velünk az Úr. Az igazság viszont az volt, hogy már régen elhagyták Őt, és ezért keresniük kellett Őt, hogy éljenek, de még erre is fel kellett őket szólítani, mert maguktól nem jöttek rá. Éljenek lelki módon, igazán, Isten törvényei szerint, és éljenek a halál után az Urat dicsérve és dicsőítve. Isten az tehát, aki minket az Ő keresésére ösztönöz, indít, erre hív, Ő az, aki beláttatja velünk ennek szükségességét, vágyat ébreszt bennünk maga után, és végül magához is vonz minket. Krisztus ugyanerre hívja fel a figyelmünket kétszer is János evangéliumának 6. fejezetében. Először a 44. versben mondja azt: *„Senki sem jöhet énhozzám, hanem ha az Atya vonja azt”*. A 65. versben pedig megerősíti ezt, mikor azt mondja: *„senki sem jöhet énhozzám, hanem ha az én Atyámtól van megadva néki”*. Ámós által szólt az atyai szó: keressétek Istent, keressétek Krisztust, és élni fogtok. Ma is az Atya hív így minket Fiához: keressétek az Urat, keressétek Őt. Csodálatos dolog hinni, és még csodálatosabb átélni ezt, Testvérek, megtapasztalni, hogy az Atya hogyan hív és keres bennünket. Azt, amikor az emberben vágy ébred Isten keresésére, azt, amikor az ember eljuthat bűnbánatra, és Isten megváltoztatja őt belül, és ez által az életünket, cselekedeteinket, vágyainkat, a szeretetünk tárgyát.

Mindezekért pont ezért Őneki tartozunk hálával, Őt kell dicsőítsük és magasztaljuk, mert mindez az Ő kegyelme. Ha bármilyen jó változást látunk magunkban – mondja ez az ének –, szívünkben, tetteinkben, gondolkozásunkban vagy vágyainkban valami fordulatot látunk pozitív irányban, akkor Istennek adjunk hálát, mert Ő a változás Istene, Ő a formáltatás Ura. Őt magasztaljuk ezekért, mert Őt illeti ezért a hálaadás és magasztalás. Minden lelki fejlődésért, bűnelhagyásért, bűnmegutálásért és minden jó kereséséért, minden jó cselekvéséért Őt dicsérjük és Őt magasztaljuk!

Mert az Ő kegyelme az, hogy megment minket. Ez az utolsó, harmadik gondolata Ámósnak, hiszen ezt mondja a 15. versben: *„állítsátok vissza a kapuban az igazságot; talán megkegyelmez az Úr, a Seregek Istene a József maradékinak”*. A kaput azért említi itt az ige, mert Izráelben a bírósági tárgyalásokat a kapukban intézték. Ezzel tehát azt mondja az Úr: állítsátok vissza az igazságot a bíróságokon, a dolgok megítélésében, cselekvésében, az életetekben. Igazodjatok az Úr igéjéhez, ami igazság. Azaz röviden: térjetek meg, és teremjetek megtéréshez illő gyümölcsöt. József neve alatt pedig egész Izráel népét érti, hiszen József egyik fia, Efraim lett Izráel legnagyobb, vezető törzsének az őse. Beszédes, hogy az Úr Józsefre emlékezteti a népet, hiszen Ő az egyik legistenfélőbb ősatyja volt Izráel népének. És bár József többször is emberileg nézve teljesen kilátástalan helyzetbe került, egyre mélyebbre és mélyebbre, mégis az Úr újból és újból megmentette őt, megtartotta, megszabadította, és végül mindenki fölé emelve felmagasztalta. Ugyanígy József említése az Úr kegyelmére emlékeztette mindazokat, akik Ámós korában Benne hittek, akik Izráel népéből meg fognak tartatni az ítélet, az asszír invázió után. Ámós azt hirdeti: nektek is nehéz időszakotok lesz, ítéletet fogtok átélni, de ahogyan Józsefet megtartotta a mélységben az Úr, úgy titeket is meg fog tartani. Isten tehát azt mondja: súlyos a bűnötök, de ha őszintén megtértek, ami megmutatkozik abban, hogy az igazságot fogjátok cselekedni, akkor meg fogjátok látni az Úr kegyelmét. Ne értsük félre a prófétát: nem azt mondja, hogy Isten kegyelme bizonytalan, vagy a megtérésünktől függene, hanem csak a bűn nagyságára hívja fel a figyelmünket ezzel a feltételes móddal. Arra, hogy mennyire szükség van az igazság visszaállítására, a megtérésre, a változásra bennünk. És Isten kegyelme sosem kétséges az Őt keresők számára, pont ezért a változás sem kétséges sose. Egy hívő nem gondolhatja azt, hogy soha nem fognak a dolgok jobbra fordulni, mármint az Úr akarata szerint. (Nem emberileg nézve. Emberileg nézve az ember akár meg is halhat, de Isten szemszögéből nézve az még lehet kegyelem is.) A hívőknek szóló bátorítás ez, amit itt Ámós mond. Lehet, hogy kevesen vagytok, egy nép maradékává váltok, ti lesztek a maradék, nem a többség, mégis azt tegyétek, amit az Úr mond, és ne azt, amit a többség. Ne törődjetek

vele, hogy a legtöbb ember hogyan él, mit mond, ne ők határozzák meg életeteket, hanem maga az Úr személye. Isten hatalmas titeket megtartani minden körülmény közepette: mert Ő a Seregek Ura – így hívja Őt Ámós. Hatalma, ereje van megőrizni az ítélet közepette is az Övéit, és rengeteg szolgája van, aki által véghez viszi akaratát. Ő József Istene. Ahogyan őt megtartotta az Úr, titeket is képes lesz megőrizni. Mindezt pedig kegyelemből. Mert bár József életében is sok változás történt, rengeteg rossz is, de ez sem volt független Istentől, aki a változások Ura, irányítója, és a rosszat is jóra tudja felhasználni. Pont az ő esete és élete miatt reménykedjetek Isten kegyelmében, mert őt is számtalan embert próbáló dolgon keresztülvezetve megtartotta őt. Ugyanígy őrzi meg Isten az Övéit minden időben. Csodálatos ígéret és emlékeztetés ez.

A kérdés az: hisszük-e ezt? Elhisszük-e, hogy életünk legfontosabb dolga az Urat keresni, Őhozzá igazán úgy térni, hogy el akarjuk hagyni a bűnt, és az Ő akaratát akarjuk, vágyjuk cselekedni és szeretni? Elhisszük-e, hogy Ő az, aki igazi változást tud hozni életünkbe és minden helyzetünkbe? Akár egy régóta megmaradó bűnben, akár egy tehetetlen helyzetben, amikor emberileg nézve se tudunk tenni semmit, akár amikor körülöttünk lévők már nem remélnek semmi jót. Mi a változás Urára nézünk-e, és Benne bízunk-e és az Ő kegyelmében? Szilárdan hisszük-e, hogy az Övéi számára az Úr mindig jót készít, még akkor is, amikor ítéleten és megpróbáltatásokon keresztül vezet minket? Ámós erre a hatalmas Úrra mutat rá: Őt keressétek! Ő segítsen mindannyiunkat abban, hogy így tudjunk Istenben bízni, a minden változás Urában, és tudjunk engedni az Ő felszólításának, hogy Őt keresve akarjuk keresni a jót, nem a gonoszt, gyűlölni a saját bűneinket, és szeretni a jót, szeretni Istent, és mindezt úgy, ahogy hallhattuk a köszöntésben is, ahogy Krisztus mondja: aki engem szeret, az én parancsolataimat megtartja. Ebben építsen és vezessen minket a Szentlélek!

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, először hálát szeretnénk adni azért a kegyelemért, hogy nem az ítélettel kezded, mikor hozzánk közeledsz, hanem hosszan tűrsz, hagyod, hogy bűnt bűnre halmozzunk, és közben pedig a Te kegyelmedet és az evangéliumot hirdeted, hogy megtéríts, megments bennünket. Hálát adunk Neked ezért, és bocsásd meg, hogy gyakran nem becsüljük ezeket a türelmi időszakokat, hanem a bűnre nézve azt hisszük, hogy bármit tehetünk következmények nélkül. Hálát adunk, hogy bár a mi életünkben is fel tudnál sorolni annyi bűnt, mint Izráelében, láthattuk, hogy mennyi igazságtalanság volt a társadalomban, népük körében, de mégsem pusztán ezt teszed velünk. Te nem egy bűnlistát adsz, amivel kupán vágsz minket, hanem kegyelmesen, kisebb-nagyobb léptékben tanítasz és mu-

tatsz meg, leplezel le bennünk dolgokat, hogy azokat Eléd tudjuk vinni. Kérjük a Te szabadításodat, és azt, hogy Szentlelked által meg is add nekünk.

Köszönjük, Urunk, hogy a kegyelem Istene vagy, és hogy az igaz bűnbánatra is akarsz bennünket tanítani. Bocsásd meg, amikor csak felszínesen, akár a büntetéstől, akár az ítélettől vagy a rossz lelkiismerettől menekülve mondunk el egy-egy bocsánatkérő szót Neked, és szomorkodunk egy kicsit, mint Ézsaú tette, de nincs a szívünkben igazi változás, sem abban, hogy mit keressünk, sem abban, hogy mit szeressünk máshogy. Ezért kérjük, hogy a Szentlélek vezessen bennünket, és tanítson minket az igaz bűnbánatra, amikor valóban Téged keresünk, a bűntől meg el akarunk fordulni, amikor megváltozik az, hogy mihez akarunk kötődni, mi az, amivel az életünket azonosítani akarjuk, amit szeretünk.

Kérünk, segíts gyűlölni és szeretni tanulni: gyűlölni a gonoszt, és szeretni a jót, hisz magunktól, Nélküled erre képtelenek vagyunk. Magasztalunk, Úr Krisztus, hogy Te ezért is jöttél el, hogy ilyen új emberré formálj bennünket, és köszönjük, hogy reménykedhetünk, hogy minden változás Tőled jön. Kérünk, ezért segíts Benned bíznunk. Könyörgünk, hogy amit ránk bízol feladatul, segíts megtennünk, mert a hit cselekedetek nélkül halott önmagában. Add, hogy élő hitünk legyen, és segíts a küzdelmeinkben, harcainkban, amikor a bűnökkel küzdünk. Kérünk, szabadítsd azokat a testvéreket, akikre évek óta visszatérő bűnök nehezednek, és kérünk, hogy ha valamit meghagysz, akkor az elég kegyelem örömhíre erősítsen bennünket, ahogy Pált is erősítette*: „elég néked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el.”* Hadd bízzunk ezért a Te bölcsességedben, hogy Te tudod mindennek az idejét, mikor kell eljönnie a szabadulásnak, mikor a teherhordozásnak.

Eléd hozzuk beteg testvéreinket. Kérünk, adj nekik Rád néző szemeket és hitet elhordozni a test fájdalmait, kegyelmed szerint adj nekik gyógyulást! Gyászolóinknak, akik szeretteik miatt szomorkodnak, Te legyél az igazi vigasztalója.
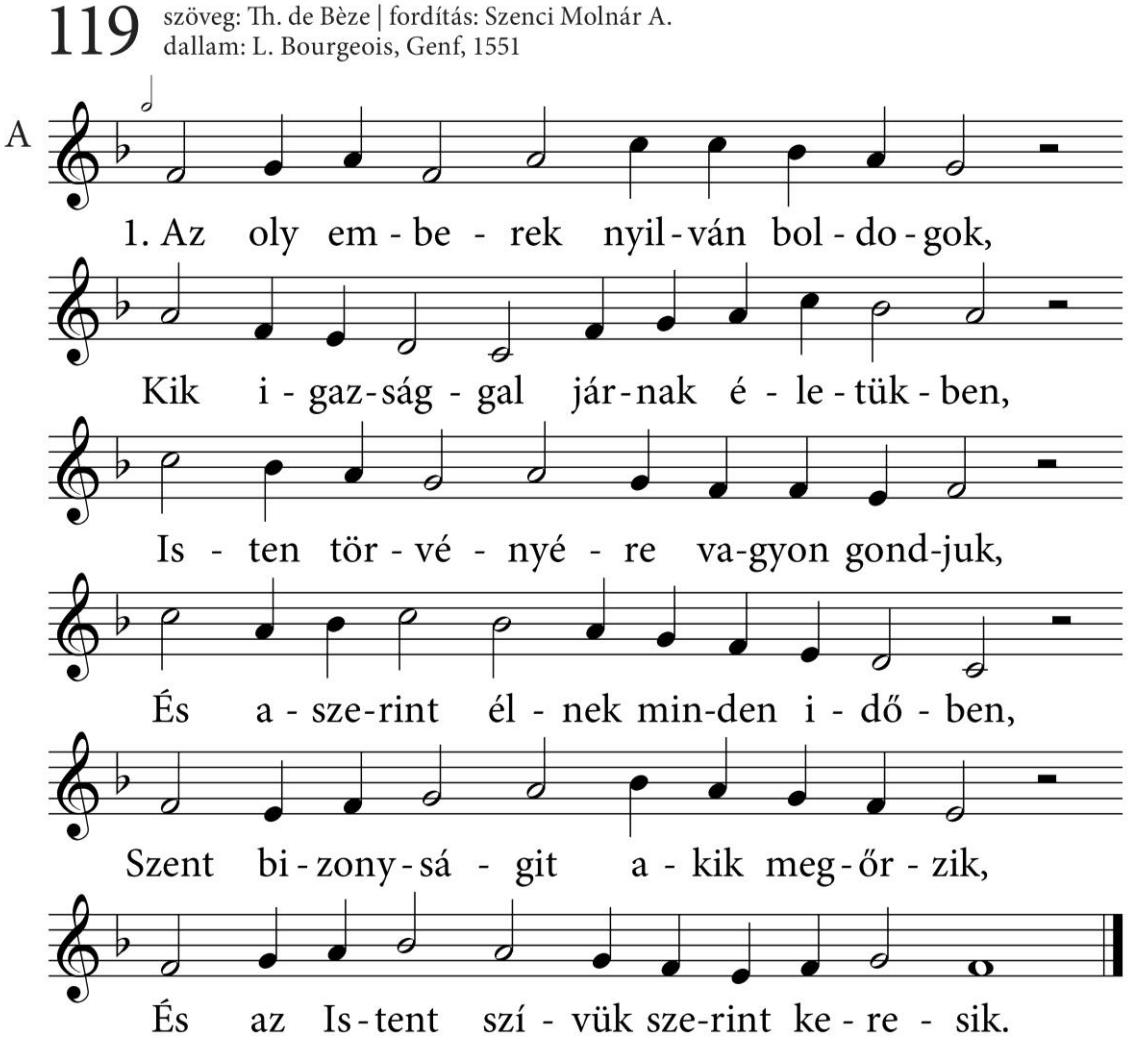
Eléd hozzuk az előttünk álló időszakot is minden alkalmával, családi életével, munkájával együtt. Segíts, hogy akárhol legyünk, a legapróbb dolgokban is, akár eszünk, akár iszunk, vagy bármi mást cselekedjünk is, törekedjünk azt a Te dicsőségedre tenni, hitben Veled együtt élni, és valóban szeretetből, hálából Neked szolgálni, Téged követni.

Ebben őrizz meg minket addig, amíg magadhoz veszel bennünket, vagy vissza nem jössz az ég felhőin át. Kérünk, hadd készüljünk fel a Veled való szemtől szembe találkozásra. Köszönjük, hogy már ebben az életben Lelked által személyes közösségben lehetünk Veled. Ha még nem állunk készen, kérünk, Te adj nekünk Hozzád térést és békességet Benned. És addig is naponként őrizz minket kegyelmedből a hit útján, Krisztust követve,

hogy ne tévelyegjünk, és ne saját bűnös szívünk vágyait teljesítsük, hanem a Te akaratodat igyekezzünk cselekedni!

Köszönjük, hogy Krisztusért formálsz bennünket, és el is végzed a Te munkádat, legyen áldott érte a Te háromszor szent neved!

Ámen.

2. Boldogok azok is, mondom nyilván, / Akik hamisságot nem cselekednek, / De mindenkor az Úr útjaiban
Járnak, és szent ártatlanságban élnek. / Meghagytad, hogy a te parancsodat / Jól megőrizzük, minden mondásodat.
3. Vajha én oly boldoggá lehetnék, / Hogy járhatnék a te szent utaidban, / És engedhetnék szent törvényednek!
Ha te parancsod nézhetném valóban, / És azt szívemben bizonnyal hinném, / Hogy soha semmi szégyenbe nem esném!
4. Hálát adok néked teljes szívből, / Hogy megtanítasz te ítéletidre, / Melyek tiszták minden hiba nélkül!
Megtartom, és gondom lesz törvényidre, / De kérlek téged, ó, én Istenem, / Hogy soha örökké ne hagyj el engem!